

Ба Шурои диссертатсионии 6D.KOA-001-и
назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (734025,
ш.Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ 17)

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Яқубзода Фируз Нурмат дар мавзуи «Давлати дунявӣ ва хусусиятҳои муҳимми он дар замони тағйирпазирии ҷомеа (дар мисоли Ҷумҳурии Тоҷикистон)» аз рӯйи ихтисоси 23.00.02 – Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ

Рисолаи диссертатсионии Ф.Н. Яқубзода ба яке аз мавзуҳои нисбатан актуалии илмҳои сиёсӣ бахшида шудааст. Дар шароити муносири рушди инкишофи ҳаёти ҷамъиятӣ вобаста ба зуҳури паёмадҳои манфӣ, омӯзиши низоми давлатдорӣ дунявӣ яке аз масъалаҳои мубрам ба ҳисоб меравад.

Дар автореферати диссертатсияи Яқубзода Ф. тавсифи мухтасари муқаддима, сатҳи умумии таҳқиқот, бобҳо ва зербобҳои рисола, баррасии натиҷаҳо, хулоса, тавсияҳо барои истифодаи амалии натиҷаҳо ва феҳристи интишороти муаллиф нишон дода шудааст. Диссертант дар муқаддима мубрамияти мавзуи таҳқиқотиро асоснок намудааст. Дар тавсифи умумии таҳқиқот дар хусуси объекти таҳқиқот, мавзуи таҳқиқот, мақсади таҳқиқот, асосҳои назариявӣ методологии таҳқиқот, навгонии илмии таҳқиқот, ҳолатҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда ва ғайра ифода ёфтаанд. Мақсади асосии рисола мушахас буда он аз таҳлилу баррасӣ ва омӯзиши давлати дунявӣ, хусусиятҳо ва масъалаҳои асосии дурнамои низоми давлатдорӣ дунявӣ дар Тоҷикистони муосир иборат мебошад.

Дараҷаи коркарди илмии мавзӯе васеъ мебошад. Давлати дунявӣ ва хусусиятҳои муҳимми он дар аксар маврид диққати сиёсатшиносон, файласуфон, ҳуқуқшиносон ва дигар доираи илмиро ба худ ҷалб намудааст. Доираҳои илмиро таҳлили дуруст намуда онҳоро ба шаш гурӯҳ ҷудо намудааст.

Дар заминаи фарзияи таҳқиқоти илмӣ андешаи муаллиф оид ба аҳамият ва зарурати ташаккулу шаклгирии тарҳи давлатдорӣ дунявӣ барои Тоҷикистони муосир, ки метавонад инкишоф ва дурнамои рушди сиёсии системаи сиёсии кишварро комил гардонда дар таҳкими муносибатҳои дигари ҳаёти ҷамъиятӣ заминаи муфиди сиёсиро ба вуҷуд оварад.

Боби якуми диссертатсия «Асосҳои назариявӣ методологии омӯзиши масъалаи давлати дунявӣ» унвон дошта, масъалаҳои матраҳшаванда ба таври махсус мавриди омӯзиш қарор гирифтааст. Дар ин қисмати диссертатсия масъалаҳои назариявӣ методологии рушди низоми

давлатдории дунявӣ, заминаҳо ва омилҳои асосии шаклгирӣ ва рушди давлати дунявӣ ва масъалаҳои асосии инкишофи давлати дунявӣ дар шароити муосир таҳқиқу таҳлил гардидаанд.

Дар боби дуюми диссертатсия «Хусусиятҳои ташаккулёбии давлати дунявӣ дар замони соҳибистиклолӣ» ном гирифта, шаклгирии низоми давлатдории дунявӣ дар шароити Тоҷикистони муосир, заминаҳои сиёсӣ ва ҳуқуқии ташаккули давлати дунявӣ дар марҳилаи гузариши сиёсӣ ва шароити ба даст овардани истиқлолияти давлатӣ, дурнамои рушди давлати дунявӣ дар Тоҷикистон таҳлилу баррасӣ гардидаанд.

Муаллиф хулосаҳои худро ба таври конкретӣ баён намуда қайд менамояд, ки давлати дунявӣ шакли муосири давлатдорӣ эътироф менамояд. Метавон мушаххас ишора намуд, ки он дар замина ва бо таъсиррасонии омилҳои концептуалӣ, сиёсӣ таърихӣ ва институтсионалӣ пайдо шуда, ташаккул ёфтааст. Заминаҳо ва омилҳои пайдоишу ташаккули давлати дунявӣ ба марҳалаи таҳаввулоте рост меоянд, ки зарурият ба тағйири сохтори институти марказии низоми сиёсӣ – давлат пеш омад. Дунявияте, ки дар давлати мо амалӣ шуда, такмилу тақвият ёфта истодааст, ба воситаи сиёсати давлати дар соҳаи дин ва иттиҳодияҳои динӣ, концепсияҳо, стратегияҳо ва санадҳои меъёрию ҳуқуқӣ асоснок шудааст. Дар асоси таҳқиқоти пешбурдаи диссертант рушду инкишофи онро мусбат арзёби карда метавонем.

Дар хулосаи кори диссертатсия натиҷаҳо ва тавсияҳои муаллиф барои истифодаи амалии онҳо баён гардидаанд. Онҳо барои муайян кардани самтҳои асосии инкишофи низоми давлатдории дунявӣ дар Тоҷикистон мусоидат менамояд.

Автореферат ва қорҳои илмие, ки доир ба мавзӯи таҳқиқотӣ ҷоп гардидаанд мазмуни асосии рисолаи диссертатсиониро ба таври васеъ инъикос менамоянд.

Дар баробари муваффақиятҳои зиёд дар рисола баъзе камбудихо ва норасогихониз ҷой доранд:

1. Дар кори диссертатсионии мазкур аз манбаъҳои гуногуни илмӣ, дар сатҳи зарури истифода нашудааст. Агар аз осори донишмандони муосири тоҷик бештар истифода мегардид, ба манфиати қор буд.

2. Дар баъзе саҳифаҳои автореферат ғалатҳои имлоиву техникӣ ба ҷашм мерасанд, ки ислоҳи онҳо ба манфиати қор аст.

Новобаста аз чунин норасогихо онҳо наметавонанд арзиши илмӣ таҳқиқоти мазкурро халалдор намоянд.

Натиҷаҳои таҳқиқот ва хулосаҳои илмӣ муаллиф, пеш аз ҳама, аҳамияти зиёди назариявӣ амалӣ доранд. Таҳқиқоти мазкур, пеш аз ҳама,

дар шароити Тоҷикистон барои омӯзиши минбаъдаи давлати дунявӣ ва рушду инкишофи он заминаи илмию назариявӣ ба шумор меравад. Аз ин рӯ, натиҷаҳои таҳқиқот барои муҳаққиқоне, ки ба омӯзиши дигаргуниҳои сифатӣ ва равандҳои сиёсии замони муосир машғуланд, аҳамияти зиёди илмию назариявӣ доранд. Хулосаҳои таҳқиқоти мазкурро дар самти таҳияи барномаи давлатӣ ва стратегияҳои рушди давлатдории навин истифода намудан мумкин аст. Зеро дар асоси таҳлилу таҳқиқи концепсияҳои илмӣ зарурати ташаккулдиҳии давлати дунявӣ нишон дода шудааст, ки он барои асоснок намудани дурустии стратегияҳои давлатӣ ва стратегияҳои мамлакат аҳамиятнок мебошад.

Автореферати диссертатсияи Якубзода Фируз Нурмат ба шиносномаи ихтисос ва талаботҳои дигари Комиссияи аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори соҳиб гардидан ба дараҷаи илмии номзади илмҳои сиёсӣ аз рӯи ихтисоси 23.00.02 – Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ мебошад.

Муқарриз:

номзади илмҳои сиёсӣ,
дотсенти кафедраи фалсафа ва
сиёсатшиносии Донишгоҳи аграрии
Тоҷикистон ба номи Ш. Шохтемур

Асомадинов М.А.

Имзои номзади илмҳои сиёсӣ,
дотсент М.А. Асомадиновро
тасдиқ менамоям.

Сардори шӯъбаи таъминоти ҳуқуқӣ
ва кадрҳои ДАТ ба номи Ш. Шохтемур

Раджабова Н.Д.

Суроғаи муқарриз:

734003, ш. Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ 146
Телефон: (+992 37) 224-72-07.

03.02.2023